

Становище

от

проф. д-р Борис Кирилов Сергинов

за дисертационния труд на докторант

Теодор Кръстев Лулчев

на тема „ИЗСЛЕДВАНЕ НА ДИЗАЙНЕРСКИЯ ПРОЦЕС ПРИ
ИЗГРАЖДАНЕ НА МОДУЛНИ СТРУКТУРИ ЗА ИНТЕРИОР
И ЕКСТЕРИОР“

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

Научен ръководител

доц. д-р Димитър Добревски

по научна специалност „Изобразително изкуство“ шифър 8.2

Творческа и научна значимост на разработвания текст и практически разработки на докторанта:

Теодор Кръстев Лулчев е от съвременните български дизайнери, с принос към развитието на дизайна, интериорния дизайн и дизайна на предмети, както и в развитието на теорията на дизайна, което се вижда от приложените към докторантурата публикации. Докторантът завършва Националната художествена академия със степен магистър, като показва високи резултати както по време на обучението си така и с приносния характер на дипломната си работа.

Интересите на Лулчев към дизайна на модулни структури, както и неговите изследвания и творчески търсения в тази област датират още от времето на първите му осъзнати срещи с природната форма и опитите му да ги претвори в дизайнерски творби, това се вижда от правилно и подходящо избраната тема на неговата дисертация. Правилно и подходящо е избрана темата, защото той е пряк изследовател и практически проектант на модулни изделия за интериора и екстериора, което добре се илюстрира от творческата му биография и участията му в творчески проекти.

Видимо точно за това, защото логично се чувства в свои води, Лулчев е избрал, като тема на своя дисертационен труд „ИЗСЛЕДВАНЕ НА ДИЗАЙНЕРСКИЯ ПРОЦЕС ПРИ ИЗГРАЖДАНЕ НА МОДУЛНИ СТРУКТУРИ ЗА ИНТЕРИОР И ЕКСТЕРИОР“

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ТЕЗА:

Според Лулчев: „Изследователската теза е изградена на база необходимостта от създаване на съвременна научно - приложна система за определяне на естетическите критерии в дизайнерския процес при изграждане на модулни структури за екстериорни и итериорни решения.

Естетическите критерии днес се превръщат в съвременна азбука на визуалното, на културното общуване между мислещите хора – творци, потребители, преподаватели и студенти, в азбучна мозайка от материални и духовни ценности. Той определя ясно и основната цел на изследването като пише: „Основната цел на настоящия докторат е дефиниране на критериите при естетическо възприятие на модулни композиционни решения. В зависимост от разгледаните, изследваните и анализирани конструктивни, комбинаторни структури и тяхното приложение в заобикалящия ни свят, би било възможно да се изведе структурирана система, която да бъде ползвана от дизайнери, научни изследователи и студенти, преподаващи и изучаващи проблемите на естетиката технологиите и материалите.“

Изведени се и цели и задачи на дисертацията:

- Изследвани са и най - често описани използвани модулни структури, намиращи приложение в съвременния дизайн;
- Посочени са авторите, работили и създали изкусни образци на модулни композиции и обекти;
- Представени са творчески разработки в областта на модулни композиции, обекти и творби за създаване на програми при изграждането на модулни системи;
- Съчетани са научни търсения и анализи по избраната тема с професионално творчески опит и разработки на автора, представени чрез изложби, презентации и проекти;

В съответствие с поставените цели са очертани следните задачи:

- Обобщена е и систематизирана съществуващата информация за модулни структури и композиции, използвани от дизайнери и архитекти;
- Представени са възможностите на тяхната употреба и естетическо възприятие;

- Анализирани са и класифицирани естетическите и функционални характеристики на модулни решения, използвани в дизайнерския процес;
- Издирен е и приложен актуален илюстративен материал

НАУЧНИ ПРИНОСИ

- Изследват се за първи път, цялостно и систематично, естетическите и функционални връзки между теорията и практиката на дизайна, между традиционните закономерности и съвременните естетически тенденции в създаването и научното разрешаване на дизайнерски проблеми и решения в областта на модулните системи.
- Анализираните взаимовръзки между математика и естетика дават добра базисна основа, като специфична област на познание, практически умения и опитности за обучение във висши учебни институции, в средни и висши училища по изобразителни, приложни изкуства, където се преподава по специализирани програми за изучаване на дизайн.
- За първи път са представени примери, чрез които нагледно се конструират конкретните връзки между математика, геометрия и комбинаторика, приложими в проектите на дизайнери и архитекти, с високи естетически критерии.

НАУЧНО – ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ:

- Допринася за нова научна и практическа опитност в прилагането и използването на математически и геометрични принципи в образователния и творчески процес, особено при обучение на студенти по дизайн и архитектура.
- Същностните резултати и примери, дават солидна база от знания и опитности на професионални дизайнери, която им е нужна при проектирането и реализацията на творческите проекти.
- Изследват се нови научни примери, които надграждат досегашните разработки. Разкрива се цялостна система за усвояване на професионален опит, за развитие на новаторски идеи и креативност, структурират се резултати от практиката с нов прочит и анализ.
- Последователно и систематично се изследва основополагащата и реалистична роля на структурната комбинаторика. А тя, от своя страна, има за цел да обедини,

естетиката и аксиоматичните свойства на структурираните комбинаторни конфигурации чрез научен подход.

- За първи път научно и методично се фокусира и акцентира върху естетическата страна като основен и решаващ фактор за оценъчност.

ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ:

- Систематично се интерпретират и прилагат генериращите функции, като аналитични обекти, т.е. в дизайнерският процес е видно прилагането на принципи и закони на графови схеми и мрежи. Техните особености играят ключова роля при извличането на коефициентите на функциите в аксиоматична форма и изключително точни оценки за определяне на естетически норми. Тази система е приложима за голям брой проблеми на дискретната математика, особено по отношение на указания за изграждане на графови мрежи, пермутации, графи и др.

- Приложените графи, илюстрации и чертежи, онагледяват изследването и приноса му в работния процес, при обучението на студентите по дизайн.

Умението да се прилагат тези принципи и закони, дават възможност на студентите да придобият системни знания в областта на формообразуването и строежа на формата. Това красноречиво е онагледено от създадените от студентите тектонични обекти с естетически стойности, базирани на познанията им по комбинаторика т.е. овладяно знание за правилни, полуправилни мрежи, пермутации, графи и др.

- Комплексният подход и методологията на работа, допринасят за неформално теоретично и практическо третиране на основните проблематики и практики в науката и изкуството на дизайна.

- Структурира се солидна теоретична база, която е в синхрон с реалните съвременни практики, без които днешните и бъдещи професионални дизайнери от академичната общност няма да могат да разширяват и развиват своите познания и култура.

- Изследването се базира и функционира във всички ролеви аспекти и постижения от Европа и света, като ги надгражда с оглед на културни традиции, различия, естетически възгледи и образователни методи.

- Систематизира научно и онагледява практически, прилагането на математико-геометричната комбинаторика в процеса на обучение, нейното естетическо проявление, методологическата ефективност в творческия процес на студентите.

- Подбраният теоретичен и практически материал е усъвършенстван в посока на научното и естетическо познание, на практическа полезност и ефективност. Предоставените примери, цялостния илюстративния материал, цитираната специализирана литература, дават възможност за обогатяване на учебния процес, подпомагат студентските упражнения и дигитализационните визуализации, свързани с анализираната проблематика.
- Разработения хабилитационен труд създава методическа база за бъдещо надграждане и развитие.

Налице са както следват:

Брой на страниците: 163

Брой на приложенията към текста: 160

Брой на публикациите по темата: 3

Използвани източници:

литература: 65, библиография: 119, web страници: 101

ОБОБЩЕНИЕ

- Авторефератът правилно отразява съдържанието на дисертационния труд.
- Изследването както и проучвателната дейност са лично дело на докторанта.
- Докторатът е отлично структуриран логически и представя ясно целите и задачите на изследването.
- Хипотезата на докторанта и формулираната цел са защитени блестящо.
- На лице са и горе изброените приноси на дисертацията.
- Като забележка накрая, бих препоръчал на докторанта техническа редакция на предложения за становище труд, както и бих обърнал внимание на необходимостта от частична научна редакция засягаща правилното изписване на цитиранията спрямо изискванията и държавните стандарти. Надявам се колегите ангажирани с рецензирането на труда да отправят по-подробни съвети и препоръки към докторанта.

Заключение:

Оценявам положително научните качества и приноси на дисертационния труд, неговата научна и творческа значимост, личния принос на докторанта и практическата полезност и актуалност на изследвания проблем, предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на образователна и научна степен „Доктор” на Теодор Кръстев Лулчев по шифър 8.2 „Изобразително изкуство“

20.09.2019 г.
гр. София.

Становище
(проф. д-р Борис Сергинов)